

Avagy hogyan illik viselkedni étteremben

Manapság rengeteg oka lehet annak, amiért az emberek étterembe mennek. Alkalmat adhat erre egy üzleti megbeszélés, baráti vacsora, esküvő, díszvacsora, illetve különböző diplomáciai összejövetelek, rendezvények.

Maguk az alkalmak jellegükben más-más felkészülést jelentenek mind a vendéglátó, mind a vendég számára is, és tudni illik, hogyan kell felöltözni, viselkedni ezen alkalmakkor. Hogy elkerüljük a vendégre, partnerünkre vagy vendéglátónkra, és nem utolsó sorban magunkra nézve kellemetlen helyzeteket, szeretnék segítséget nyújtani az alábbiakkal, és sok-sok kellemes órát és élményeket kívánunk a különböző vendéglátóhelyeken.

Viselkedési szabályok a vendéglőben

Az első nagy kérdés, amikor étterembe megyünk az, hogy **kit is engedünk előre, amikor belépünk az ajtón?** Erre a kérdésre sokan azt válaszolnák, hogy természetesen a hölgyet vagy hölgyeket, a vendéget, vagy egyszerűen csak az idősebbet. Ez viszont csak elvileg van így, az etikett szerint teljesen más a helyzet.

Ünnepélyes rendezvények, díszétkezések alkalmával mindig a vendéglátó megy előre, férfi és nő esetében a férfi, amennyiben pedig nagyobb társaságról van szó, egy férfi megy elől, őt követik a hölgyek, majd férfi zárja a sort.

De miért is a férfinak kell előre mennie? Ennek több oka van. Belépéskor a férfinak néhány pillantással fel kell mérnie, hogy az adott hely megfelel-e a társaságában lévő hölgyek számára, az alkalom jellegének, illetve tájékozódnia kell, hogy van-e elegendő hely.

Amennyiben több hely van, ki kell kérnünk partnerünk véleményét a választásban, hisz ő a vendég, ő érte van minden. **A férfi feladata asztalhoz kíséreni a hölgyet,** lesegíteni róla a kabátját, illetve helyfoglaláskor kihúzni és betolni a hölgy székét. Ezen feladatokat semmi esetben sem háríthatja át a pincérre, bár van egy kivétel.

Magasabb osztályú étteremben ugyanis a vendégeket a főpincér ülteti le. Díszétkezések alkalmával pedig a házigazda szólítja asztalhoz a vendégeket.

Fontos tudni, hogy **a férfi soha ne foglaljon helyet a nő jobbján**, csak ha erre felkérjük, és csak akkor üljön le, ha a társaságában lévő összes hölgy helyet foglalt.

Itt említeném meg, hogy **lépcsőn való haladáskor** felfelé a nő megy előre, lefelé azonban a férfi. A segítőkészség ugyanis megköveteli, hogy botlás, egyensúlyvesztés esetén a férfi a legbiztonságosabban tudjon támaszt nyújtani.

Nem illik a széken hintázni, folytonosan a lábakat mozgatni. Nyugodtan, de fesztelenül kell ülni. Ne játszunk a nyakláncunkkal, vagy karkötőnkkel, illetve az asztalon található tárgyakkal. Nem illik az asztaltól elfordulva, keresztbe tett lábakkal az éttermet uralva ülni, tudni kell, hogy a táska a szék hátánál, karfáján, vagy akár a földön mellettünk van. Hölgyeim! Még azt a pici kis estélyi táskát sem illik az asztalra tenni.

A kabátokat minden esetben a ruhatárban kell elhelyezni, a szék támláján nem tárolunk semmit.

Az asztalnál mindig visszafogottan viselkedjünk! Ne beszéljünk és ne vessünk túl hangosan, magunkra irányítva ezzel mások figyelmét. **Ha ismerősök haladnak el** az asztalunk mellett, elég, ha fejbólintással üdvözljük őket, nem kell felállnunk, kivéve, ha szóba elegyednek velünk, ilyenkor ugyanis fel kell állni, és úgy illik maradni, amíg el nem távoznak.

A vendégek közül **az étlapot a hölgy, az itallapot a férfi** kapja meg elsőként. Ha az étlap az asztalon fekszik, a férfi átnyújtja a hölgynek. **A férfi feladata** a javaslattétel az ételre és az italra, továbbá a rendelés és az italkóstolás. **Rendelési szándékunkat** egy kis kézmozdulattal, intéssel jelezzük, ne kiabáljunk a pincérnek, ne kopogjunk az asztalon. A figyelmes pincér egy pillantásból tudja már a szándékunkat.

Az étlapon gyakran találhatunk olyan ételeket, amelyeket nem ismerünk. Ilyenkor nyugodtan hívjuk az asztalunkhoz a pincért, és kérjük meg, hogy magyarázza el, hogy az egyes ételek valójában mit is takarnak. Amennyiben olyan vacsorán veszünk részt, ahol előre megbeszélt menüt szolgálnak fel, és így raknak elénk olyan ételt, amit nem ismerünk, például egy levest, ne kezdjünk el jobbra-balra nézegetni, grimaszolni, hogy „te Úristen, ez meg mi?”,

hanem szemünk sem rebben, belemerítjük a kanalat, majd a csésze mellé a kistányérra tesszük, jelezve, hogy köszönöm, elég volt. Ha olyan étel kerül az asztalra, amiről **nem tudjuk, hogy hogyan kell enni**, várjuk meg, míg más elkezdi. Ezután a felszolgálók elviszik. Ha a kanalat a csészében hagyjuk, nem fogják elvinni, mert ez annak a jele, hogy tovább fogunk enni. Erre mindig figyeljünk oda. És még egy fontos dologra! Előfordul, főleg **nem hivatalos étkezések alkalmával**, hogy a levest, sőt a főételt is az asztal közepére, tálban teszik fel. Ilyenkor, az általában négy személyre, középre felrakott tálból elsőnek a rangidős hölgy vesz, ülve, majd tovább adja a rang, vagy kor szerint következőnek. Nem illik kihalászni a legjobb falatokat, a merőkanállal először csak a levesből szedjük, majd csak ezután a „sűrűjéből”. Ha sehogy se akar a merőkanálba kerülni a tészta, így jártunk! A saját evőeszközünkkel nem illik rásegíteni a „halásztatásra”. **Ha menüsort tálnak fel**, azon kívül, amit elének tesznek, mást nem illik kérni.

Pohárköszöntőt csak teli pohárral illik tartani. A vízből mindig ihatunk, az alkoholos italból azonban csak a pohárköszöntő után, vagy ha nincs pohárköszöntő, akkor miután a házigazda felemelte az első alkoholtartalmú poharat. Nem illik fenéig kiinni.

Ha véletlenül fellökjük a poharat, nem kezdjük el szalvétával törölgetni az abroszt, hanem szólunk a felszolgálónak, majd megköszönjük. Az asztalnál nem takarítunk el semmit! Se kenyérmorzsát, se kiesett krumplit. Soha se mártogassuk a kenyerünket a saftba nyilvános helyen, ne vegyük a kést a szánkba, és ne nyaljuk le a kanalat.

Az asztaltól semmiféle indokkal **nem szabad étkezés közben felállni**. „Nem akkor kell mosdóba menni, amikor kell, hanem amikor lehet.” Igyekezzünk folyó ügyeinket az étkezés előtt elintézni, aki pedig nem tudja visszafogni magát, figyeljen oda, hogy ne igyon túl sokat, főleg ne alkoholt, kávé.

Előfordulhat, hogy **valakinek még étkezés közben távoznia kell**. Ilyenkor mindig el kell köszönni az ottmaradóktól, illetve a házigazdának meg kell köszönnie a meghívást. Hölgy távozásakor a férfiak felállva köszönnek, a hölgyek ülve maradnak.

A damaszt, és papírszalvétát jól összegyűrve kell a teríték jobb oldalára letenni, nem illik a piszkos tányérba dobni. Ha valaki érintetlenül hagyja a szalvétáját, azzal azt sugallhatja a vendéglátó felé, hogy nagyon rossz volt az étel.

Az étkezést a házigazda fejezi be, megköszöni, hogy elfogadták a meghívást. Ilyenkor a vendégeknek fel kell állni az asztaltól. **Távozáskor** férfi és nő esetében a nő megy, elöl, a férfi pedig kinyitja előtte az ajtót.

Terített asztalnál nem illik dohányozni, csak akkor,

- Ha van hamutartó az asztalon,
- ha már senki sem eszik az asztalnál: nagy létszámnál a szomszédokat kell megvárni,
- ha a főétel után, vagyunk és leszednek (a felszolgálók ilyenkor viszik el a salátás és kenyeres tányérokat is), és
- ha közvetlen szomszédjainktól engedélyt kértünk.

Szigorúan tilos dohányozni evés alatt.

Amikor tüzet adunk másnak, saját cigarettánkat ki kell vennünk a szánkából. A hamutartóba nem illik más szemetet tenni.

Szivarozni és pipázni csak külön engedéllyel szabad. Vacsora alkalmával a szivart csak a kávéhoz illik meggyújtani.

Első osztályú, luxus helyeken, ha a kedves vendég kér egy szivart, egy zsúrkocsit tol oda az elegáns, feltétlenül fehér kesztyűt viselő felszolgáló. A kocsin égő gyertya van, természetesen pazar gyertyatartóban, mellette egy doboz, benne különféle szivarok. A kedves vendég kiválaszt egyet. A felszolgáló átveszi. Két tenyere közé fogja, a gyertya fölé tartja függőlegesen, és gyors, sodró mozdulatokkal melegíti a szivart. A hőtől a szivar vége lassan szétnyílik egy kicsit, picit felizzik. Ekkor adja át az égő szivart a vendégnek. Nagyon elegáns dolog!

Nem illik továbbá fogpiszkálót használni az étteremben. Elegáns éttermekben pont ezért nem is tesznek fel fogvájót az asztalra.

Végül olyan biológiai szükségleteket említenék meg, melyeket természetesen nem tudunk megakadályozni, mégis tudnunk kell kezelni őket nyilvános helyen. Ilyen például a csuklás, az ásítás, a tüsszentés stb..

Ha étkezés közben kezdünk el **csuklani**, mindenképpen csukott szájjal próbáljuk elmulasztani. Ne kezdjünk el 10 kortyot levegő nélkül iszogatni, mert ezzel csak partnerünket hozzuk kellemetlen helyzetbe. Ha semmiképpen se akar elmúlni, menjünk ki a mosdóba.

Tüsszentésnél tegyük a szánk elé a kezünket, vagy egy zsebkendőt, és kissé hajtsuk le a fejünket. Oldalra csak abban az esetben forduljunk, ha ezzel nem akadályozunk mást. Gyakran felmerül a kérdés, hogy milyen zsebkendő legyen nálunk. Az illem szerint frissen vasalt textildarabot kell használnunk, a higiénia szempontjából azonban jobb, ha papír zsebkendőt használunk.

Az ásítás szigorúan tilos! Még barátok között is sértés, nem hogy étteremben. Az ásításról ugyanis nemcsak a fáradtság juthat eszébe az embernek, hanem az unalom, az érdeklődés hiánya is.

Az „**egészségre**” kívánás a mai napig megosztja az emberiséget. Van, aki úgy gondolja, jobb, ha figyelmen kívül hagyjuk, a legtöbben viszont azt mondják, neveletlenség, ha nem kívánunk egészséget a másoknak. Azt azonban tudnunk kell, hogy csakis a közvetlen közelünkben lévő embereknek tegyük ezt, mellőzzük pl. nagyobb rendezvények esetén mindenkin átkiabálva a terem, vagy az asztal másik felén ülő embernek.

Az **orrunkat** minél kisebb feltűnéssel fújjuk ki, szintén kissé elfordulva a többiektől.

A **köhögés** nem számít neveletlenségnek, de ha nagyobb roham jön ránk, mindenképpen menjünk ki a mosdóba.

A **sminket, frizurát** soha ne az asztalnál igazítsuk meg, fáradjunk ki a mosdóba.

A **rágógumit** csak addig illik rágni, amíg el nem kezdünk valakivel beszélgetni. Rágózni és beszélgetni egyszerre nem illik, rácsámcsogni a másokra pedig kimondottan sértő. A rágókat papír zsebkendőben dobjuk ki, de már sok helyen biztosítanak kifejezetten erre a célra papírt. Figyeljünk oda, hogy gyermekeink ne ragasszák fel a rágót a tányér vagy asztal aljára.

Telefonálási illemtan

Korunk egyik legnagyobb (mások szerint legszörnyűbb) találmánya a telefon. Ahogy a személyes kapcsolattartásnak van illemtana, úgy a telefonálásnak is.

A legfontosabb dolog azt tisztázni, hogy mire való a telefon. Ugyan a reklámok azt sugallják, hogy állandóan a telefonon "lógjunk", valójában nem erre találták ki, hanem az információ gyors közlésére.

Milyen esetekben telefonáljunk?

Ha valamilyen fontos közlendőnk van. Manapság nem illetlenség valakit telefonon keresztül felköszönteni, meghívni, de a rendkívüli jelentőségű ügyeket ne telefonon intézzük. A részvétnyilvántás, szívesség kérése lehetőleg személyesen történjen.

Hogyan telefonáljunk?

Tisztán, érthetően beszéljünk, de ne kiabáljunk. Tömören fogalmazzuk meg mondanivalónkat. Fontos (pl.: amiket nem szívesen tudatnánk másokkal) információkat nem szabad telefonon továbbítani.

Ha mi hívunk:

Minden zavaró zajt szüntessünk meg hívás előtt. Célszerű papírt és tollat kézbe venni, mert bármikor szükség lehet rá. Emlékezetből kockázatos tárcsázni, ezért kerüljük. Ha hívásunkra jelentkeznek, akkor mutatkozzunk be, és mondjuk meg, hogy kivel szeretnénk beszélni. A telefonközpontosnak nem kell bemutatkozni, csak a köszönés után a hívott nevét vagy a melléket mondjuk be. Érdeemes megkérdezni, hogy nem zavarunk-e. Ezzel több kellemetlenséget is elkerülhetünk. Téves szám esetén mindig kérjünk elnézést, és tegyük le a kagylót. Ha üzenetrögzítő jelentkezik, akkor adjuk meg a nevünket, telefonszámunkat és azt, hogy milyen ügyben telefonáltunk. A vonal megszakadása esetén a hívó félnek a kötelessége az újrahívás.

Ha minket hívnak:

Ha egy céget képviselünk, akkor a hívás vételekor a cég nevét és a saját nevünket mondjuk. (Pl.: Jó napot kívánok! XY vállalat. Kovács Béla vagyok. Miben segíthetek?) Ha a telefon nem hivatalos, akkor a hívás fogadásakor nem muszáj bemutatkoznunk – persze nem illetlenség.

Mikor telefonáljunk?

Erre pontos szabály nincs. Általában reggel 9 és este 9 között illik telefonálni. Hétvégén főleg a késő délelőtti időpontokat válasszuk. Arra ügyeljünk, hogy a személyes ügyeinket ne az irodából intézzük, és mást se zavarjunk ott.

Természetesen a lakásán sem illik valakit zaklatni hivatali ügyekben. Ha hivatalos ügyben telefonálunk, akkor azt a munkaidő kezdete és vége között tegyük, de nem illik közvetlenül annak kezdete és vége előtt hívni. Külföldre telefonálás esetén figyeljünk az esetleges időeltolódásra. A mobilokat szinte mindig hívhatjuk, mert pontosan az állandó elérhetőség miatt vannak. Ha a tulajdonos nem akar hívásokat fogadni, akkor egyszerűen kikapcsolja a telefonját.

Honnan telefonáljunk?

Ennek a kérdésnek a rádiótelefonok esetében van igazán jelentősége. Ne telefonáljunk buszon, metrón, villamoson. Senki nem kíváncsi a beszélgetésünkre. Színházban, moziban, hangversenyen, templomban, kórházban stb. kapcsoljuk ki a telefont. Üzleti megbeszéléseken, tanácskozásokon, értekezleten se használjuk. Éttermekben sem illő dolog telefonálni. Ha az utcán kell beszélünk, akkor lehetőleg álljunk félre.

Üzenetrögzítő

Az üzenetrögzítőt sokan nem szeretik, pedig nagyon hasznos. A köszöntő szöveg ne legyen túl hosszú. A nevünk vagy telefonszámunk legyen rajta és az, hogy a hívónak mennyi ideje van üzenete elmondására. Ha csak barátaink ismerik a számot, akkor lehet tréfás szöveget is használni.

MOBILETIKETT

- Ne hivalkodjon mobiltelefonjával, ne hordja a készüléket kihívóan!
- Legyen, mindig elérhető – közvetlenül hang-, valamint írott üzenettel –, de legyen tekintettel mások nyugalmaára!
- Társaságban csak akkor kezdeményezzen és fogadjon hívást, ha megbizonyosodott róla, hogy az másokat nem zavar!
- A hívó fél mutatkozzon be, és kérdezze meg, alkalmas-e a hely és az időpont a beszélgetésre!
- Legyen tekintettel mások érzékenységre! Ha közlendője nem tartozik másra, vonuljon félre!
- Ne használja a telefont temetésen, egyházi szertartáson, egészségügyi intézményekben – ha az a gyógyító munkát zavarhatja –, színházban, moziban, kulturális rendezvényeken,

konferenciákon, tömegközlekedési eszközökön!

- Ha fontos hívásra vár – például étteremben –, állítsa a telefont néma üzemmódba! A beszélgetést egy csendes, félreeső sarokban folytassa le, miután vacsorapartnereitől elnézést kért!

- Készüljön fel arra, ha a beérkező hívásokat nem tudja fogadni! Udvariatlanságnak számít, ha a készüléket, akkor kapcsolja ki, amikor az meglepetésszerűen csörögni kezd. Ezt megelőzendő használja a hangpostát!

- Üzenethagyáskor ne feledje el bemondani a nevét és a hívószámát. Fogalmazzon tömören, pontosan!

Napközben - Iskolában

Ma már az életünk nagy részét tanulással töltjük. Ennek az egyik fontos színtere az iskola, ahova tanulni vagy tanítani járunk.

Itt következik egy diák tanár megállapodás, egyezség úgynevezett etikai kódex.

1. Az iskola épületén belül és kívül köszönünk tanárainknak, az iskola dolgozóinak és társainknak.
2. Az iskolában dolgozókkal és diáktársainkkal legyünk figyelmesek és viselkedjünk tisztelettel.
3. A kulturált viselkedés írott és íratlan szabályait mindenhol tartsuk be. (Csúnya, ízléstelen kifejezéseket ne használjunk, érzelmeinket diszkrét formában nyilvánítsuk ki.)
4. A divatot mértéktartással kövessük, öltözködésünk legyen a szélsőségektől mentes.
5. Vigyázzunk egymás és magunk testi épségére. (Az épületen belül ne rohangáljunk, balesetet okozó tárgyakat ne vigyünk magunkkal.)
6. Vigyázzunk iskolánk tisztaságára, rendjére. Óvjuk az intézmény berendezési tárgyait, eszközeit. Az általunk okozott károkat meg kell térítenünk. (Az iskola helységeit rendeltetésüknek megfelelően használjuk, ne szemeteljünk, a kölcsön kért eszközöket pl.

könyveket vigyük vissza!)

7. Az iskolában TILOS dohányozni, alkoholt fogyasztani, kábítószerezni.

8. Az iskolán kívüli magatartásunkkal öregbítsük annak jó hírnevét.

MEGHÍVÁS

A legtöbb esetben valamilyen ünnepi alkalomból hívunk össze társaságot. Ne forogjon minden gondolatunk a körül, hogyan etessük, itassuk agyon vendégeinket. Vacsorára szóban, vagy telefonon hívjuk meg barátainkat. Nem aznap, hanem jóval előtte, hogy vendégünknek legyen alkalma idejét beosztani. Házaspárokat, jegyespárokat csak együtt illik meghívni. Ha nőtlenek és hajadonok is vannak, a házigazda igyekezzék egyenlő arányban meghívni őket.

Néhány jó tanácsot nem árt megszívlelni, mielőtt asztalhoz invitáljuk vendégeinket. Konkrétan a híres, majdhogynem hírhedt magyaros vendégszeretet visszásságairól ejtenék néhány szót.

A vendégek traktálása, az étel-ital rátukmálása, a fogyasztás erőszakos unszolása, a folytonos koccintgatásra, pohárürítésre kényszerítés régi jó magyar hagyomány. Megvendéglési szokásaink egyik maradisága, hogy a háziak nem veszik igazán komolyan vendégeik étrendbeli - nem ritkán orvos előírta - kötöttségeit, józan autósok önmegtartóztató szándékát.

Magyarul és egy kicsit gorombán szólva "vendégszeretetük" nem azonos a vendég tényleges és gyakorlatias szeretetével. Elütik az egyéni gondoskodással járó vesződéséget azzal, hogy "az a kicsi nem árthat." Márpedig például a cukorbetegnek egyetlen falat édesség, egy kanál magas szénhidrát-tartalmú köret felboríthatja kiegyensúlyozott állapotát. Virtust csinálnak az autósok absztinenciájából azzal, hogy "mi az, félsz az ellenőrzéstől?". Ha aztán vendégüket baj éri, mossák kezeiket.

Gyakorlatra fordítva a szót: a vendégszeretetnek nem szabad a háziak olykori magamutogató szándékához, saját ízléséhez, bőkezűségéhez igazodnia. Azokat kell szolgálnia, akiket asztalukhoz ültetnek. Hagyjunk tehát fel az evés - ivás erőszakolásával, úgy kerüljön az asztalra a kínálnivaló, hogy mindenki hozzáférjen. Étvágya, hajlandósága szerint annyit szedjen belőle, amennyi neki jólesik.

A másik dolog, amivel szakítani kellene: a vendégek egy kalap alá vétele, az étvágyra, ízlésre vonatkozóan. Ha például nem töltött káposztával rakjuk meg az asztalt, hanem soványabb - kövérebb sülték váltakoznak a tálon, külön edényekben kínáljuk a fűszeres - zamatos mártást, hozzá különböző, mindenféle diétának megfelelő köretet találunk, egyszóval mindenki kedve szerinti falathoz juthat.

Sürgősen fel kellene hagyni a legveszélyesebb maradisággal: csakis szeszes italok kínálásával. Át kell térni a különböző ételekhez illő, különféle zamatú, szénsavas vagy szénsavmentes üdítő italok kéznél tartására. Tudomásul kell vennünk, hogy mi is felelősek vagyunk autós vendégünk biztonságáért.

Édesség, kávé: nincs az a csodálatos torta, amely ne hizlalna. Aki éppen fogyózik, azt ne kapacitáljuk azzal, hogy "ne itt fogyókúrázzál." A kávéhoz ma már kérés nélkül járjon a kis tégely tejszín, vagy kis kancsóban kínált tej. Ne hajszoljunk bele senkit egy álmatlan éjszakába!

A vendégeket általában a házigazda fogadja, de az ajtónyitást egy nagyobbacska gyerek is elvégezheti.

A házigazda nem ül le addig az asztalhoz, amíg minden vendége helyet nem foglal.

Amikor megérkezünk, először a háziakat és azok hozzátartozóit üdvözljük, utána a többi vendéget. Lehetőleg már a háziak köszöntésénél mondjunk köszönetet a meghívásért.

A vendéglátók minden vendégükkel váltsanak legalább néhány szót, segítsék a nehezen kibontakozó társalgást.

Távozáskor a házigazda kötelessége, hogy a kabátot felsegítse a vendégekre. A házigazda vendégeit egészen az ajtóig kíséri. Tisztán nőkből álló társaság távozásakor a háziasszony kíséri ki barátnőit. A vendégek lehetőleg egyszerre távozzanak, ha lehet, ne "felejtődjön" ott senki.

Illendő, hogy a vendégek adandó alkalommal szintén meghívják vendéglátóikat.

Néhány apró jó tanács:

- az első látogatást lehetőleg ne nyújtsuk túl hosszúvá

- ha ünnepi meghívásról van szó, vigyünk virágot a vendéglátó háziasszonynak
- ha étkezésre vagyunk hivatalosak, addig ne ülünk asztalhoz, míg a háziasszony le nem ül, vagy erre fel nem szólít minket
- ha saját ismerősünket is szeretnénk elvinni, kérjünk erre a meghívó házigazdától engedélyt
- ne feledkezzünk ott látogatási idő után.

Viselkedés az asztalnál

- Az asztalnál, fontos a kezek helyzete. Semmiképp ne tegyünk karunkat, könyökünket az asztalra és ne fogjuk a tányért, amiből eszünk. A helyes testtartás: a könyökünket oldalunkhoz szorítva, csuklónkkal az asztal szélére támaszkodva fogyasztjuk az ételt.
- Mielőtt asztalhoz ülnénk, rendezzük el ruhánkat és mossunk kezet.
- Soha ne együnk gyorsan vagy idegesen.
- Ne beszéljünk teli szájjal.
- Ne utasítsunk semmit vissza, a házigazdát megsérthetjük.
- Ünnepi vagy a szokásos menüt illik megdicsérni.
- A poharat ne töltsük tele - csak 2/3-át töltsük meg.
- A kanalat és a kést a jobb kézbe kell tartani. Erre nincsenek kivételek. A villát, akkor is a bal kézben tartjuk, amikor a kést használjuk. Csak akkor vesszük át a jobb kezünkbe, amikor felváltuk pl. a sültet.
- Ha egy evőeszközt leejtünk a földre, kérünk helyette mást.
- A fogpiszkálót, ne használjuk az asztalnál. Menjünk félre pl. a fürdőszobába.
- A házigazda utoljára szolgálja ki magát, és utoljára lesz kiszolgálva. Tányérunkat sose töltsük tele.
- Egy tálcáról, mindig a legközelebbi darabot vegyük el.

Különleges esetek az asztalnál

- Soha nem adunk át egy evőeszközt, élével az illető felé.
- Ha valaki a sót vagy borsot kéri tőlünk, soha sem adjuk át a mellettünk levő háta mögött, hanem előtte.
- Előbb a hölgyek szolgálják ki magukat, aztán az urak és legvégül a házigazda, amikor az edény visszakerült hozzá.

- Az üveget nem adjuk kézről kézre.
- A levest jobbra találjuk. Ugyanígy szedjük le az asztalt.

Báli illemtan

- Minden alkalomra pontosan kell érkezni, a késés udvariatlanság!
- A tánchelyeket előlről hátrafelé kell feltölteni, tolakodni tilos!
- Hölgyeknek tilos a felkérést visszautasítani, illetve ha ezt megtették, akkor azt a táncot utána már mással sem táncolhatják!
- Minden helyzetben kerülni kell a feltűnő viselkedést!

Köszönés:

Ki köszön kinek (előre)?

- a férfi a nőnek
- a fiatal az idősnek
- az alacsonyabb rangú a magasabb rangúnak
- a nőtlen a nősnek
- a hajadon a férjezettnek

Egyéb a köszönéssel kapcsolatban:

- a köszönést illik fogadni és viszonyozni
- akivel a nap folyamán többször is találkozunk nem szokás többször köszönni
- köszönéskor mindenképpen nézzünk arra, akinek köszönünk

Kézfogás:

- mindig az idősebb nyújt kezet a fiatalabbnak
- a nő a férfinak
- a vezető a beosztottnak
- az oktató a tanulónak
- a magasabb beosztású az alacsonyabb beosztásúnak

Egyéb a kézfogással kapcsolatban:

- a férfi minden esetben lehúzza a kesztyűt a kézfogásnál, a nő nem
- kézfogást állva illik fogadni

Bemutató:

Kit kinek?

- alacsonyabb rangút a magasabb rangúnak
- férfit a nőnek
- fiatalabbat az idősebbnek
- későn érkezőt a már ott lévőknek

Egyéb a bemutatásnál:

- az ülő férfiaknak fel kell állniuk
- nők csak akkor állnak fel, ha idősebb vagy nagyobb rangú hölgyet mutatnak be nekik

Szülők, nagyszülők tisztelete:

- tiszteletet nyilvánuljon meg velük kapcsolatban teljes egészében
- köszöntsük őket illedelmesen, ha valahonnan megérkezel
- beszélj velük illemtudóan
- ne vágj a szavukba, ne kiabálj velük
- légy türelmes, elnéző hozzájuk
- segíts a munkájukat, amikor csak teheted
- éreztesd velük, mennyire szereted őket
- ne utasítsd vissza segítő szándékukat
- nagyszülőknek a korát is tisztelned kell, mert ők már sok mindent megéltek, tapasztaltak
- fogadd meg a tanácsaikat